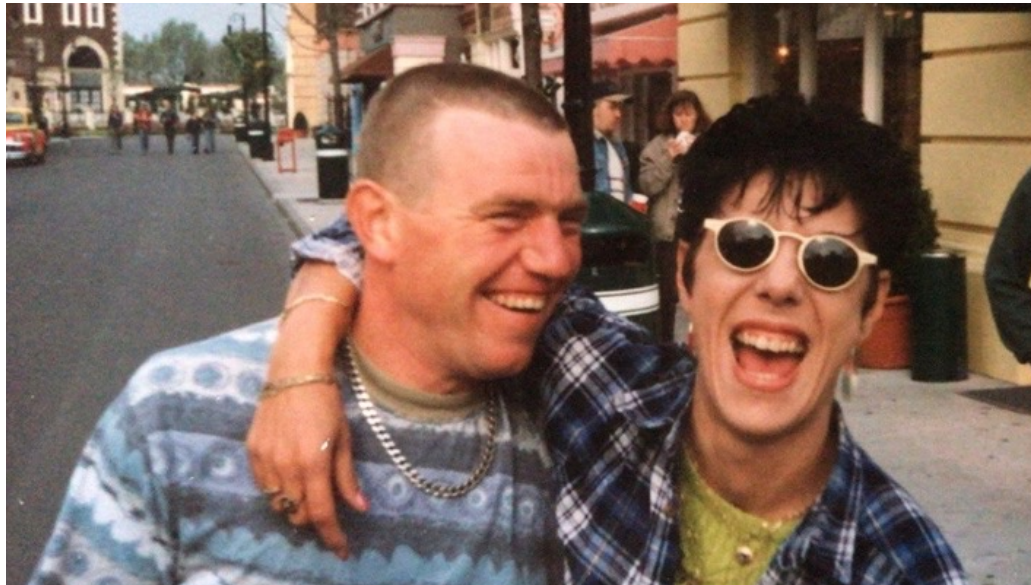

ZE KREEG TE HOREN DAT ZE LONGKANKER HAD EN STAK GELIJK EEN PEUK OP ”

Drie jaar geleden stortte de wereld van Kelly [21] in toen haar moeder op haar 52ste overleed aan longkanker. Tussen de diagnose en haar overlijden zaten slechts twee maanden. Kelly's leven verandert plotseling snel.

Kelly's groeide op in een liefdevol gezin. Haar ouders werkten hard, en hadden een typische 'niet lullen maar poetsen' mentaliteit. Toch zorgden ze er ook altijd voor dat het leven een feestje bleef. 'Ik zou mijn moeder omschrijven als een typische Rotterdamse vrouw met tattoos en een kort pittig kapsel. Je kon aan haar wel horen dat ze rookte, dit deed ze al sinds haar veertiende. Blijkbaar was dat in die tijd heel normaal. Door haar slechte jeugd was het een soort uitlaatklep waar ze niet mee kon stoppen.'

SCHAAMTE

'Op de middelbare school waren al mijn vrienden fel tegen roken. Hierdoor smeekte ik mijn ouders om er mee te stoppen. Dit kwam puur omdat ik me schaamde voor de geur in mijn huis als er een vriendje langs kwam. Op een gegeven moment werd ik ouder en besepte ik dat ze niet voor de geur, maar voor hun gezondheid moesten stoppen.' Kelly's moeder heeft tevergeefs geprobeerd te stoppen. 'Alle methodes heeft ze geprobeerd. Stoptober gaf ze na twee dagen al op, omdat mijn vader en zus niet meededen. Door pillen van de huisarts lukte het voor twee weken, maar hierna rookte ze net zo hard door.'

GEEN REM

Door het blijven roken ontwikkelt ze Chronische Obstructieve Long Ziekte. Bij COPD zijn je longen chronisch ontstoken. Hierdoor heb je vaak adem te kort en voel je je benauwd, zelfs zonder enige inspanning. Mensen met COPD hebben extra risico om longkanker te ontwikkelen.

"Ze leefde in een bubbel, ze geloofde niet dat roken van invloed was op haar ziekte."

'Het maakte mijn moeder niks uit, haar COPD hield haar echt niet tegen. Ze rookte lekker door en dacht dat ze er wel oud mee zou worden. Mijn zus en ik hielden ons hart vast.' In de zomervakantie werd het tegendeel bewezen. Haar moeder had ineens geen gevoel meer in haar linkerarm. In angst voor een beroerte is het gezin naar de huisarts gegaan. Bij de hersenscan die ze toen maakten vonden ze een tumor. Na meer onderzoek bleek dat niet het enige. 'Ze kreeg te horen dat ze longkanker had en stak gelijk een peuk op. Hier ben ik heel lang boos over geweest. Ze leefde in een soort bubbel, en geloofde niet dat roken invloed had op haar ziekte.'

TE LAAT

Ze is nooit aan de behandeling voor de kanker gestart. Tussen de testen van het ziekenhuis in zitten een aantal weken. In die weken kwamen er steeds meer tumoren in haar hoofd bij.' Toen het tijd was om te beginnen aan immuuntherapie kreeg de moeder van Kelly een ernstige epileptische aanval. Hierdoor lag ze in het ziekenhuis en kon de behandeling niet doorgaan. 'We moesten weer twee weken wachten op een nieuwe hersenscan. Toen was het al te laat, de kanker zat overal.'

"Ik neem het mijn moeder niet meer kwalijk, roken is een uitlaatklep en een verslaving waar je niet zomaar vanaf komt."

STOPTOBER

Roken is een van de grootste gezondheidsrisico's in de huidige tijd. In Nederland overlijden er per jaar 20.000 mensen aan de gevolgen van roken. Het initiatief stoptober streeft naar een rookvrij Nederland. Onderzoek van het AMC in 2017 toont aan dat 70% van de 50.000 Stoptober-deelnemers het volhoudt om 28 dagen niet te roken. Bijna de helft van de deelnemers is drie maanden later nog steeds gestopt. Op deze manier sta je er niet alleen voor en heb je meer kans op slagen.

VIJF DAGEN

Kelly's moeder kreeg twee maanden te leven en besloot naar een hospice te gaan. 'Mijn moeder bleef altijd positief, ze zou het overwinnen. Eenmaal aangekomen in de hospice, veranderde dat. De eerste dag daar was gek genoeg best gezellig. We hebben langs een prachtig vijvertje in de zon gezeten. Toen we die dag erna langskwamen pakte ze mijn hand beet en zei ze huilend dat ze echt de strijd verloren had. Ze zei dat ze heel veel pijn had, en dat had ik haar nog nooit horen zeggen.' Na slechts vijf dagen in de hospice overleed haar moeder.

SNEL VOLWASSEN WORDEN

Als jongste dochter heeft Kelly na het overlijden van haar moeder de rol als moederfiguur overgenomen. 'Zelfs nu, vier jaar later, kook ik elke dag en zorg ik voor het huishouden. Mijn

vader en zus hadden het na de dood van mijn moeder zwaar en spraken nergens meer over. Ik moest erg snel volwassen worden en ik gedraag me nu eigenlijk als een soort moeder.' Voor Kelly is roken absoluut geen optie. 'Ik vind dat roken iedereens eigen keuze is. Ik neem het mijn moeder niet meer kwalijk, roken is een uitlaatklep en een verslaving waar je niet zomaar vanaf komt.'